

„AS IPS „Hipo Fondi” ieguldījumu plāna „Safari” Līdzekļu pārvaldītāja pārskats par 2008. gada 4. ceturksni

Līdzekļu pārvaldītājs: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība „Hipo Fondi”
 Plāna pārvaldītāji: Normunds Šuksts, Kārlis Purgailis, Sandis Kapitonovs
 Ieguldījumu plāns: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības „Hipo Fondi” ieguldījumu plāns "Safari"
 Ieguldījumu plāna turētājbanka: AS "Hansabanka"

INVESTĪCIJU POLITIKA

AS IPS „Hipo Fondi” ieguldījumu plāna "Safari" investīciju politika nodrošina vidēji augstu investīciju riska līmeni. Plāna ietvaros saņemtie projekta ieguldījumi tiek investēti procentus nesošos investīciju kategorijas instrumentos (piemēram, obligācijās), termiņnoguldījumos investīciju kategorijas kredītiestādēs un, ieguldījumu fondos, kas investē procentus nesošos investīciju kategorijas instrumentos, un naudas tirgus instrumentos, parastās akcijās un ieguldījumu fondos. Līdz 30% no Plāna aktīviem tiks investēti nesen ES uzņemto dalībvalstu sabiedrību akcijās. Liela aktīvu daļa tiks piešķirta fondiem, kurus pārvalda starptautisko aktīvu pārvaldītāji.

GALVENIE RĀDĪTĀJI

Ieguldījumu plāna daļas vērtības dinamika

Ieguldījumu plāna daļas un neto aktīvu vērtības

Datums	Plāna daļas vērtība	Portfeļa neto aktīvu vērtība, Ls
30.09.08	1.3400512	2 780 634.79
30.12.08	1.3352272	3 738 153.09

Ieguldījumu plāna ienesīgums

Kopš gada sākuma	Pēdējos 3 mēn.	Pēdējos 6 mēn.	Pēdējā 1 gadā	Pēdējos 2 gados	Kopš darbības sākuma
-3.92%	-0.36%	-1.34%	-3.59%	0.08%	5.36%

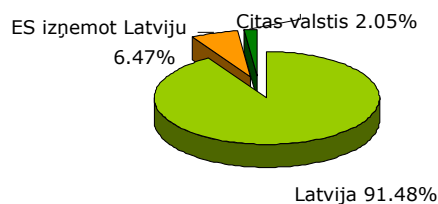
Aktīvu pārvaldīšanas izmaksas, kuras tiek segtas, izmantojot Ieguldījumu plāna aktīvus

Izdevumi, lai atlīdzinātu aktīvu pārvaldītājam un ieguldījumu plāna vērtību pārvaldītājai bankai, kā arī citi ar ieguldījumu plāna realizāciju saistīti izdevumi tiek segti, izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus. Kopējā šādu izdevumu summa 4. ceturksnī bija LVL 9890.16 jeb 0.29% no aktīvu vidējās vērtības gadā, kas atbilst Plāna prospekta nosacījumiem.

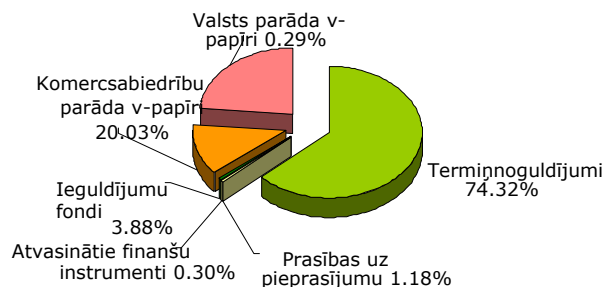
INVESTĪCIJU PORTFEĻA STRUKTŪRA

Galvenās 10 investīcijas	Īpatsvars, %
LR parādzīmes 04/09/09	8.20
LR parādzīmes 18/12/09	6.80
LR eiroobligācijas 05/03/18	5.74
AS Aizkraukles banka depozīts 02/07/09	5.45
AS Reģionālā investīciju banka depozīts 08/06/09	4.54
AS GE Money Bank depozīts 10/09/09	4.54
AS Hansabanka depozīts 09/10/09	4.01
AS SEB banka depozīts 18/05/09	3.38
AS Norvik banka depozīts 23/05/09	3.21
AS Latvijas Krājbanka depozīts 11/05/09	2.67

Portfeļa aktīvu ģeogrāfiskais sadalījums

Portfeļa struktūra pēc aktīvu veidiem

Tirgus analīze

2008. gada 4. ceturksnis pasaules finanšu tirgus tika aizvadīts ļoti negatīvā gaisotnē: globālā ekonomiskā izaugsme ne tikai apstājās, bet pat sākās *recesija*, par ko liecināja vadošo un citu pasaules valstu IKP sarukums, bezdarba līmeņa palielināšanās un ražošanas apjomu un patēriņa samazināšanās. Biržu indeksi noslīdēja līdz pēdējo 3-4 gadu zemākajiem līmeņiem, valsts centrālo valdību, izņemot attīstīto valstu, un korporatīvā parāda vērtspapīru kredītpieņemumi pieauga līdz sen nebijušiem cipariem. Pasaules vadošās bankas turpināja norakstīt miljardiem lielus zaudējumus, kā rezultātā daudzas tika nacionalizētas, piedzīvoja masveidīgu darbinieku atlaišanu.

ASV turpināja samazināt procentu likmi, pēdējā ceturkšņa laikā tā tika samazināta no 2% līdz 0.25%. Eiropas centrālā banka savu refinansēšanas likmi samazināja no 4.25% uz 2.50%. Lētas naudas rezultātā ASV paziņoja par bezgalīgu palīdzību savai ekonomikai. Kopumā 2008. gada beigās pasaules ekonomikas stabilizēšanai jau tika izlietoti aptuveni 1.5 triljoni ASV dolāru. Ar līdzīgām palīdzības programmām savu ekonomiku balsta gan ES, gan Lielbritānija.

Kapitāla vērtspapīru tirgus 4. ceturkšņa laikā piedzīvoja savus zemākos līmeņus pēdējo 3-4 gadu laikā. ASV vadošais akciju indekss Dow Jones 4. ceturksnī piedzīvoja 19% kritumu, bet gada laikā tā vērtība pazeminājās par 33.8%. Vācijas Xetra Dax indekss attiecīgi saruka par 20% pēdējā ceturksnī un 40% gada laikā. Vēl grūtāk klājās jaunattīstības valstu kapitāla tirgiem, kur, piemēram, Krievijas RTS akciju indekss pēdējā ceturkšņa laikā nokrita par 48%, bet visa 2008. gada laikā tā vērtība samazinājās par 72.8%. Ķīnas akciju tirgus noteicošais indekss SSE ceturkšņa laikā saruka par 18.5%, bet gada laikā zaudēja 64.9% savas vērtības. Arī Baltijas akciju tirgus nebija izņēmums – Rīgas Fondu biržas indekss 4. ceturksnī saruka par 31%, bet gada laikā par 54.8%. Baltic OMX Benchmark indekss attiecīgi samazinājās par 43.36% un 66.70%.

2008. gada 4. ceturksnī būtiski pieauga pieprasījums pēc drošiem aktīvu veidiem, kā rezultātā vadošo, ekonomiski attīstīto valstu (ASV, Vācija, Lielbritānija) centrālo valdību parāda vērtspapīru cenas būtiski pieauga, attiecīgi samazinoties ienesīgumiem, ko ieguldītājs var gūt no tiem. Šo vērtspapīru cenu kāpumu veicināja līdzekļu aizplūšana no akciju tirgiem un attīstības valstu finanšu tirgiem, kā arī vadošo refinansēšanas likmju samazinājums (ASV, eirozonā, Lielbritānijā). Eirozonā būtiski pieauga starpība starp Vācijas un mazāk stabilu finanšu ziņā valstu (Grieķija, Īrija, Portugāle, Itālija) valsts obligāciju ienesīgumiem. Kā piemēru var minēt starpību starp Grieķijas un Vācijas 10 gadīgo parāda vērtspapīru ienesīgumiem, kas jau dažus mēnešus pārsniedz 200 bāzes punktus. Tajā pašā laikā attīstības valstu centrālo valdību parāda vērtspapīru cenas oktobrī ievērojami nokritās, taču turpmākajos mēnešos šīs tendences nebija izteiktas. Būtiski pieauga cenu svārstības un samazinājās šo vērtspapīru likviditāte.

Korporatīvo obligāciju tirgū notika būtisks cenu un tirgojamo apjomu samazinājums, it īpaši – finanšu sektora vērtspapīriem. Pat investīciju reitinga vērtspapīriem būtiski pieauga kredītpieņemumi. Korporatīvo vērtspapīru tirgus pašlaik paliek mazāk likvids, cenas tajā ir ļoti svārstīgas. Kā vienīgo izņēmumu var minēt pirmās nepieciešamības preču ražotāju emitētos parāda vērtspapīrus, kas atšķirībā no pārējiem korporatīvajiem vērtspapīriem saglabāja savu vērtību un pieprasījums pēc tiem bija salīdzinoši liels.

Latvijas ekonomika 2008. gada 4. ceturksnī ieslīdēja dziļā *recesijas* stāvoklī, un nesāņemot papildus finanšu palīdzību, nākamajā gadā var piedzīvot bankrotu, t.i. nespēju pildīt savas saistības un nodrošināt finanses valsts pamatfunkciju izpildei. Taču situāciju glāba Starptautiskais Valūtas fonds un Eiropas komisija, kas apņēmas Latvijai piešķirt nepieciešamos līdzekļus. Pirmo maksājumu no SVF Latvija saņēma pašās decembra beigās. Negatīvo ziņu birumi sekoja cits pēc cita. Pozitīvās ziņas nāca tikai no statistikas biroja, par to, ka inflācija turpina samazināties, kā arī tekošā konta negatīvais saldo turpina samazināties, pateicoties

ieکشemes pieprasījuma samazināšanai. Tika piedzīvots pirmais finanšu krīzes upuris – AS Parex banka, kas nokļuva lielās likviditātes problēmās un novembra vidū tika nacionalizēta, valstij pārņemot 84.83% AS Parex banka akciju. Latvijas banku sistēmā strauji pieauga depozītu likmes, ko papildus stimulēja Latvijas Bankas lēmums palielināt vienas nakts aizdevumu likmes. Starpbanku latu likmes sasniedza augstākos līmeņus, kādi tika novēroti 1998. gadā, un dažos termiņos pat pārsniedza visu laiku augstākos rādītājus. Ārvalstu valūta sāka plūst prom no Latvijas, kā rezultātā palielinājās spiediens uz latu un EUR/LVL kurss stingri turējās pie Latvijas Bankas augšējās intervences robežas. Kopumā, veicot intervences, no Latvijas Bankas 2008. gada 4. ceturksnī aizplūda vairāk nekā 1 miljards EUR.

Plāns

Plāna portfeļa rezultāti 2008. gada 4. ceturksnī bija augstāki, nekā vidēji svērtais ienesīgums attiecīgajā plānu kategorijā, un sastādīja -0.29% gadā. Vidēji svērtie visu aktīvo pensiju plānu rezultāti pārskata periodā veidoja negatīvu ienesīgumu -7.50%. Augstāks Plāna ienesīgums virs vidējā nozares rādītāja galvenokārt izskaidrojams ar trim apstākļiem:

1) pārvaldnieki turpināja samazināt akciju ieguldījumu īpatsvaru portfeļos, atbilstoši palielinot ieguldījumus fiksēta ienesīguma vērtspapīros vai noguldījumos, kas nodrošināja stabilu plānu daļas vērtības pieaugumu;

2) visi plāna brīvie līdzekļi tika ieguldīti zema riska instrumentos ar fiksētu procentu ienākumu, kas krīzes apstākļos kalpo par labu ienesīguma saglabāšanas variantu.

3) plāna pārvaldnieki izmantoja latu naudas tirgus sniegtās iespējas gūt vērā ņemamu ienesību no augstajām latu starpbanku likmēm.

Saskaņā ar ieguldījumu stratēģiju, lai maksimizētu pensiju plāna ienesīgumu, 2008. gada 4. ceturksnī praktiski tika likvidēts kapitāla vērtspapīru apjoms. Pārskata perioda sākumā kapitālu vērtspapīru īpatsvars plānam sasniedza 3.88%, taču līdz perioda beigām tas jau veidoja tikai 0.57%.

Tāpat jāatzīmē, ka atmaksājušies plāna pārvaldnieka centieni ierobežot valūtas risku, gada pirmajā pusē noslēdzot vairākus atvasināto instrumentu darījumus.

Domājot par pensiju plāna ieguldījumu politiku, pārvaldnieki joprojām atturēsies no paaugstināta riska finanšu instrumentu iegādes, kā arī rūpīgi izvērtēs katra instrumenta iespējamo nākotnes vērtību un risku. Pensiju plāna pārvaldnieki turpinās koncentrēties uz valstu centrālo valdību un zema riska korporatīvajiem vērtspapīriem, kā arī dažādiem naudas tirgus instrumentiem.

Tuvākajā laikā netiek plānots atjaunot ieguldījumus kapitāla vērtspapīros.

Finanšu tirgus perspektīva

2008. gada 4. ceturkšņa beigās finanšu tirgi atrodas dziļā *recesijā*. Nākamā gada pirmie divi ceturkšņi nesola globālo tirgu atveseļošanu, krīze un *recesija* turpināsies, akciju tirgi sasnies pēdējā ceturkšņa zemākos punktus, iespējams, pat pārsniegs tos. Nedaudz varētu uzlaboties kredītuzticība, kas varētu uzlabot fiksēto ienākumu korporatīvo vērtspapīru tirdzniecību un kredītpieņemumu samazinājumu.

Pēdējo mēnešu finanšu tirgu un globālās ekonomikas attīstība, liek secināt, ka vadošajām pasaules valstīm būs jāturpina pielikt lielas pūles situācijas stabilizēšanā, kas varētu radīt pozitīvus rezultātus ātrākais 2009. gada otrajā pusē.